

Saatja: Viljar Kalvik <viljar.kalvik@siseministeerium.ee>

Saadetud: 12.07.2024 14:05

Adressaat: <Sander.Pollumae@kaitseministeerium.ee>

Koopia: Kaitseministeerium <info@kaitseministeerium.ee>; SiM info
<info@siseministeerium.ee>

Teema: SIM kooskõlastus kaitseväeteenistuse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse (välisriigi kodanike osalemine sõjalises riigikaitstes) väljatöötamiskavatsusele

Manused: image001.png; image002.png; image003.png

Tere!

Siseministeerium kooskõlastab kaitseväeteenistuse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse (välisriigi kodanike osalemine sõjalises riigikaitstes) väljatöötamiskavatsuse (Teie 28.06.2024 nr KAM/24-0700/-1K) alljärgnevate märkustega. Ametlikku vastuskirja Siseministeerium ei saada.

Esiteks märgime, et VTK eesmärk on parandada riigi sõjalise kaitsmise võimekust, kuid välismaalastele sõjalise väljaõppe andmine ja nende kaasamine rahuaaja riigikaitse struktuuridesse võib ohustada riigi julgeolekut. Välismaalase usaldusväärsusel veenduda, ja tema tegelikke motiveid kontrollida, on väga keeruline, tihti isegi võimatu, sest Eestil puudub paljude kolmandate riikidega õigus- ja justitsialane koostöö. Suures mahus riigi piiratud ressursi kulutamine ja kriisiolukorras lootmine isikutele, kellel on riigiga üksnes (võlaõiguslik) lepinguline suhe, mitte kodakondsusest tulenev lojaalsuskohustus, ei näi ratsionaalne.

VTK-st nähtub, et teistes riikides analoogset süsteemi, millest eeskuju võtta, ei ole, mistõttu peaks ka Eesti välisriikide kodanike kaasamises riigikaitsele hoidma pigem konservatiivsemat joont. Seetõttu peab välisriikide kodanike osalemine riigikaitstes olema erand, mitte reegel.

Teine märkus on seotud VTK 9. punkti (regulatiivsete võimaluste kirjeldus) 4. alapunktiga – välismaalaste seaduse muutmise alternatiivina märgitud riigikaitse seaduse täiendamine eriregulatsiooniga Eestisse sisenemiseks ja viibimiseks isikutele, kes soovivad asuda täitma Eestis sõjaaja ametikoha ülesandeid. Välismaalaste seaduse § 1 lõike 5 järgi sätestab riigikaitse seadus rahvusvahelise sõjalise koostöö raames Eestisse saabuva välismaalase Eestisse saabumise, viibimise, elamise ja töötamise õiguslikud alused. Riigikaitse seaduse alusel tulevad täna Eestisse välismaalased NATO SOFA koostöö raames, kuid riigikaitse seadust saaks selles osas täiendada. Seega oleks asjakohane näha riigikaitse seaduses ette täiendavad olukorrad, mis alusel ja kaua võivad kolmanda riigi kodanikud Eestis viibida.

Eeltoodust tulenevalt leiame, et välismaalaste seaduse muutmine ei oleks mõistlik, kuivõrd reguleerimisalas on juba ette nähtud, et sellised olukorrad peaksid jääma välismaalaste seadusest välja. Leiame, et VTK sihtgrupi õiguslikud alused tuleks sätestada mõnes Kaitseministeeriumi valitsemisala eriseaduses.

Parimat

Viljar Kalvik

nõunik

Siseministeerium

viljar.kalvik@siseministeerium.ee

+372 5323 6596

